

Genesis 15: 17: God is groter.

Orde van dienst:

Welkom

Votum en zegengroet

Liedboek 164 Heer, laat het licht zijn om ons heen.

Wet - zingen Liedboek 311 Wij kiezen voor de vrijheid.

Gebed

Kinderen: trouwboekje.

Zingen: Psalm 23: 1

Lezen: Genesis 15

Zingen Liedboek 319 Alles wat er staat geschreven.

Tekst: Genesis 15: 18

Preek

Zingen: Opwekking 789 Lopen op het water.

Gebed

Collecten

Liedboek 416 Ga met God

Zegen.

Kinderen: Trouwboekje.

Inleiding: De jaren gaan voorbij....

‘Abram, ga uit je land en laat zelfs je familie los en ga naar het land, dat ik je zal wijzen. Ik zal je tot en groot volk maken en je zegenen. Dit land zal ik aan jou geven en aan je nakomelingen’.

En Abram gaat.

Hij komt in Kanaan, slaat zijn tent op bij Beersheba, bouwt een altaar voor de HEER en wacht.

En wacht. Wacht op God.

De jaren gaan voorbij.

Een hongersnood teistert het land.

En Abram moet naar Egypte vluchten op niet door de honger te sterven.

In Egypte wordt zijn vrouw Sarai bijna van hem gestolen. De Farao wilde haar wel zijn harem.

Daarna verlaat Lot hem. Hij kiest voor de rijkdom van Sodom.

Steeds ging Lot met hem mee. Maar nu kan Lot de verleiding van de rijkdom niet langer weerstaan.

Een oorlog teistert het gebied waar Abram zijn tent heeft opgeslagen. Legers denderen door de vlakten. De vlakten vullen zich met bloed en vluchtelingen.

De jaren gaan voorbij.

En Abram wacht.

Hij wordt ouder. Sarah wordt grijs. Nakomelingen?

Het is nacht.

En dan komt de HEER opnieuw naar Abram toe. Lukt hem uit zijn tent. Is heel dichtbij.

Preek:

In de zomer kijk je vaker naar de sterren.
Op een mooie zomeravond in de tuin. Op de camping in Frankrijk.
Je kunt dan door twee gevoelens overvallen worden.
Door een gevoel van diepe verwondering en veiligheid.
Of juist door het gevoel van diepe eenzaamheid en onveiligheid.
Het verschil is God.

Als God bestaat en hij heeft dit allemaal gemaakt, dan moet hij wel ongelooflijk groot zijn.
Sterren in een oneindige ruimte, miljoenen lichtjaren van ons vandaan.
En ik voel me veilig als ik omhoog kijk naar de sterren: want deze almachtige God kent mij.
Heeft mij lief.
Ik voel me geborgen op mijn plekje op onze kleine planeet.

Als er geen God bestaat, voel ik me alleen en verlaten. Dan verlies ik alle houvast tussen de miljoenen lichtjaren en miljarden sterren. Dan boezemt de oneindigheid mij angst in.
Wanhopig zoek ik naar de zin van het leven op dat kleine planeetje aan de rand van de Melkweg.
Ik zoek de zin van alle pijn. Van al die miljoenen levens van mensen, die verlangen, denken, zoeken naar liefde.
En ik ben bang, dat dit steeds meer het levensgevoel van mensen is in de Westerse wereld. We zien de onmetelijke ruimte en vragen: waar kom ik eigenlijk vandaan? Wat doet mijn leven er toe?

Wat heeft Abram gevoeld?

In een ver, vreemd land. Zonder familie. Zonder jeugd. Zonder zoon.
Naast hem ligt Sarah.
Ze slaapt en Abram kijkt naar haar mooie gezicht en denkt: "Wat heb ik haar aangedaan?"

En dan komt God naar Abram toe. Na tien lange jaren.
Zijn eerste woorden zijn: "Wees niet bang, Abram".
Want je kunt bang zijn voor de oneindige ruimte om je heen. Voor je toekomst.
Maar wat gebeurt er met je als de Schepper van ruimte en tijd aan je verschijnt!? De Koning van de kosmos. Een verterend vuur.
Als hij je naam noemt.
En dan klinkt zijn stem. Voor het eerst sinds vele jaren: "Wees niet bang, Abram".
En dan doet de HERE een geweldige belofte aan Abram: "Wees niet bang, Abram, Ikzelf zal jou als een schild beschermen. Je loon zal vorstelrijk zijn".

En dan gebeurt er iets wonderlijks.
Abram praat terug. Hij gaat zelfs tegen God in! Hij klaagt. Twijfelt.
"Ach, HEER, mijn God, wat heeft dat loon voor zin? Ik heb geen zoon, geen erfgenaam, en dus gaat alles naar Eliëzer, mijn knecht".
Als je goed luistert zit er zelfs een verwijt in naar God.
Zo van: "U had mij toch een zoon beloofd en nakomelingen, maar dat is tot nu toe niet gebeurd. En het gaat niet meer gebeuren. Wat heb ik aan loon zonder zoon! U houdt u niet aan uw belofte!".
Hoe durft Abram!!!
Hoe regeert God?
Wijst Hij Abram terecht: "Wacht even Abram, voor we verder gaan, maar zo spreek je niet tegen de Almachtige!".
Nee!
Hij gaat in op Abrams klacht. Hij snapt zijn wanhoop.

Zo gaat God met Abram om: als met een vriend.
Straks bij Sodom gebeurt dat weer. Als God dreigt om Sodom en Gomorra te vernietigen. Dan gaat Abram ook tegen God in: "Bent u wel rechtvaardig als u met die wrede goddelozen ook mensen ombrengt die onschuldig zijn!".
En de HERE luistert naar Abram.
Wat een mooie kant van de Almachtige!
Hij is niet de onbuigzame en trotse God, die ver tussen de sterren woont. Onbereikbaar en ongevoelig voor het gewriemel op aarde. Voor de roep van mensen.
Nee, Hij heeft een hart.
Hij buigt zich naar je toe. En je mag je pijn, je ongeloof, je vragen, je verwijten zelfs, bij hem uitspreken. Je hart uitstorten.
Hij wil je vriend zijn, je Vader. Je schild.
Juist door Jezus laat hij dat zien en voelen.
Lees al die gesprekken nog maar eens die Jezus heeft. Met Nathanael, met de farizeeër Nikodemus, met die gevallen vrouw uit Samaria, met Petrus, ... Wat een mildheid.
Hij wil zelfs jouw zonden dragen aan een kruis.
Wees niet bang.
Wees vrijmoedig.

God gaat nog een stap verder.
Hij herhaalt zijn belofte en geeft daar een teken bij.
"Nee, Abram, niet jouw dienaar zal je bezittingen erven, maar een zoon, die jijzelf zult verwekken".
De grijze Abram en Sarah zullen een bron van leven worden!
Een zoon, een volk, een zegen voor de wereld, zullen ze worden.
Het lijkt ongelofelijk.
Is het ook.
Daarom leidt God hem mee naar buiten en zegt: "Kijk eens naar de hemel en tel de sterren, als je dat kunt. Zo zal het ook zijn met jouw nakomelingen".
Hij tilt Abram als een klein kind op zijn Vaderarmen en zegt 'Zie je al die sterren...'.
Abram ziet ze en gaat iets begrijpen van de kracht van God.
De sterren sterken zijn geloof: Abram voelt zich veilig bij deze God. Vertrouwt hem.
En dan staat er heel mooi: "...en de HEER rekende hem dit toe als een rechtvaardige daad".
Dat is het mooiste, dat je aan God kunt geven. Je vertrouwen. Je overgave. Je hart.
Want zo wil God met jou leven: van hart tot hart.
Dan ben je rechtvaardig.
Rechtvaardig wil dus niet alleen maar zeggen, dat je zonden vergeven zijn. Dat ook. Maar vooral, dat je weer recht tegenover God staat. Dat je hart openstaat voor hem. Dat je hem vertrouwt.

Daarna herhaalt de HERE nog eens zijn belofte: "Abram, ik heb je uit Ur der Chaldeeën weggehaald om je dit land in bezit te geven".
Maar wat doet Abram?
Valt hij op zijn knieën? Vol dankbaarheid. Dicht hij een psalm vol blijdschap?
Nee. Hij wil een teken.
Hij durft te vragen: "Hoe kan ik er zeker van zijn, dat ik dit in bezit zal krijgen?".
Stel je voor!
Je hoort de stem van God zelf. Je mag met hem onder de sterren staan, die hij heeft rondgestrooid in een oneindig universum en dan durf jij te vragen: "Hoe kan ik daar zeker van zijn...".
Abram is een mens als wij.
Het is ónze vraag: "Hoe weet ik dat God dat zal doen...?!!!".

En dan gebeurt er iets, wat je niet kunt bedenken.

Vooraf: God reageert niet boos op Abram.

Hij trekt zich niet kwaad terug, vol verwijten: "Nou, Abram, als het zo moet...!".

Alleen dat al.

Maar dan: Hij geeft een raar bevel aan Abram: "Haal een driejarige koe, een driejarige geit, een driejarige ram, een tortelduif en een jonge gewone duif".

Abraham doet het.

Hij haalt de dieren, slacht de dieren, snijdt ze doormidden en legt de twee helften tegenover elkaar op de grond.

Tussen de delen vormt zich een lange plas bloed. Een straat van bloed. En Abram wacht.

Voor ons is dit heel vreemd. Bizar. Al die halve dode dieren. Al dat bloed.

Al snel komen de gieren aanzweven. Die ruiken het bloed op kilometers afstand. Cirkelen rond en dalen af op de bloedende karkassen. Abram jaagt ze weg. En wacht.

Maar: wat gebeurt hier? Wat een vreemd bloederig gebeuren?

Ja, voor ons is dat heel vreemd.

Maar wij leven dan ook niet in de tijd van Abram.

Want Abram weet meteen wat hij moet doen. Hij haalt de dieren. Snijdt ze middendoor en legt ze achter elkaar. De helften tegenover elkaar. En wacht.

Hij doet iets wat mensen in die dagen heel goed kenden.

Want wat doen wij als we een contract sluiten?

We zitten bij de notaris, die haalt een stapel papier tevoorschijn vol met afspraken.

En aan de onderkant zetten we onze handtekening.

Dat gebeurt zelfs als we trouwen: de bruid en de bruidegom geven hun ja-woord en daarna tekenen ze de papieren. De getuigen tekenen. Ze krijgen een trouwboekje mee. Getekend door de ambtenaar van de burgerlijke stand.

Als bruid en bruidegom beloof je elkaar trouw: "Ik zal altijd bij je blijven en in liefde voor je zorgen. In ziekte en gezondheid, in rijkdom en armoede, in goede en kwade dagen....".

Maar stel dat de bruid vraagt: "Maar hoe kan ik daar zeker van zijn, mijn bruidegom, dat je dat zult doen....?".

Dan zegt de bruidegom: "Daar teken ik voor! Ik zeg het niet alleen, maar ik zet het zwart op wit".

Dat is onze cultuur: je tekent en er zijn gevolgen als je je woord breekt.

Maar Abraham leefde in een cultuur waarin de meeste mensen niet konden lezen en schrijven.

Ze vertelden.

Als toen een contract werd gesloten, een verbond, dan werd er niet geschreven maar dan lieten ze zien wat dat verbond voorstelde. Wat de consequenties waren.

Dat lieten ze zien. Beleven.

Daarom laat God de sterren zien aan Abram: "Zie je de sterren Abram?".

En nu weer: God laat zien, dat zijn woorden waar zijn.

In die dagen namen ze dan dieren, sneden ze in stukken en legden ze tegenover elkaar. Tussen de dieren vormde zich een straat van bloed. En dan gingen de twee partijen samen tussen de stukken door.

Wat zeiden ze daarmee?

Nou, stel dat twee koningen een verbond sluiten met elkaar. Een afspraak om elkaar niet aan te vallen, maar elkaar juist te helpen als er een vijand zou binnen vallen. Een soort NAVO.

Dan gingen ze samen tussen die stukken door en zeiden: "Net zoals de beide helften van die dieren bij elkaar horen, horen wij nu bij elkaar. En als we ons niet aan dit verbond houden, mag er met ons

gebeuren wat er met die dieren gebeurd is. Dan mag mijn vlees bloedend op de grond liggen en voer zijn voor de vogels”.

Nou, dat was nogal duidelijk, vindt u niet?

Nog wel iets duidelijker dan een trouwboekje.

Er staat een tekst in Jeremia waar dit ook zo staat.

Daar staat: “Ik zal allen die een stierkalf in tweeën hebben gehakt en tussen de stukken door zijn gelopen, maar die toch de regels van mijn verbond hebben overtreden en zich niet aan de overeenkomst hebben gehouden, die ze ten overstaan van mij hebben gesloten, in het lot van het kalf laten delen”. (Jeremia 34)

Abram kende dit. Hij wist: “Dit is een verbondssluiting!”.

Maar het ging anders dan hij dacht.

Als de zon ondergaat, als het donker wordt, valt Abram in een diepe slaap.

Hij wordt overweldigd door angst en diepe duisternis in zijn hart.

En dan klinkt opnieuw de stem van God. Hij vertelt Abram over de tijd die komt. Over een moeilijke, vreemde tijd.

Hij vertelt, dat het nog eeuwen zal duren voordat zijn kinderen veilig in het land zullen wonen. Hij voorzegt de slavernij in Egypte. De onderdrukking. De pijn.

Hij vertelt, dat Hij zijn volk zal bevrijden van de onderdrukkers en dat het volk rijk en vrij het beloofde land zal binnentrekken. Over vier eeuwen.

Weer wachten.

Maar Hij belooft ook: “jij, Abram, zult vanaf nu in vrede leven en in hoge ouderdom in dit land begraven worden”.

En dan gebeurt het.

Er staat: “Toen de zon was ondergegaan en het helemaal donker was geworden, was daar plotseling een oven waar rook uit kwam en een brandende fakkel ging tussen de dierhelften door”.

Het woord voor “rook” lezen we ook als God op de Sinaï afdaald.

Het gaat dan over ‘donder en bliksem en een dreigende wolk die boven de berg hangt’.

En het woord voor fakkel is hetzelfde woord als voor de vuurkolom, die boven de tabernakel hangt en het volk in de nacht, in de duisternis, verlicht en voorgaat als een gids.

Rook en vuur.

Hier is God zelf!

Maar het vuur, het licht is zo helder, zo vurig, dat de rook het vuur omhult.

Want niemand kan God zien en leven, de God die woont in het licht.

We kunnen niet eens in de zon kijken.

Laat staan de heilige God zien, die de schepper is van de zon en van miljarden sterren.

Maar rook en vuur vertellen: God is hier!

Maar het grootste wonder is dit: Hij gaat tussen de stukken door! Alleen!

En dat is het evangelie!

God zelf staat garant, dat het verbond echt is. Dat hij zal doen wat hij belooft.

Bij een verbond, bij een contract, zijn er namelijk altijd twee grote vragen.

Zoals bij een huwelijk.

Als bruidegom kun je denken: “Zal zij zich wel aan haar belofte houden? Zal ze nog van mij houden, ook als ik ouder wordt. Als ik ziek ben? Zal ze ooit naar een ander gaan?”.

Maar als bruidegom kun je ook denken: “Zal ik mijn belofte wel houden? Zal ik haar altijd lief hebben? Voor haar zorgen? Bij haar blijven?”.

Zo kun je ook naar God en jou kijken.

Je kunt denken: "God is God. En natuurlijk is hij betrouwbaar. Dat heeft hij al zo vaak laten zien. Hij zal mij niet laten vallen".

Maar: "Zal ik trouw blijven? Zal ik breken met mijn zonden? Zal ik Hem niet laten vallen!?? Zal Hij op een dag niet moe zijn van mij!?? Als ik weer naar hem toe ga en vraag om vergeving".

Zal Hij op een dag niet zeggen: "Ja, nu is het genoeg. Heb je toch weer kwaad gesproken. Ben je toch weer jaloers geweest. Toch weer ontrouw aan je vrouw..... Hoe vaak gaat dit nog gebeuren.... Dit is al de 50^e keer. Het is genoeg?".

Van u weet ik het wel, HERE.

Maar ik vertrouw mijzelf niet.

Eeuwen later daalt diepe donkerheid af over het beloofde land. Midden op de dag.

De zoon van God hangt aan het kruis.

In grote eenzaamheid. Alleen.

Hij wordt gebroken. Doorstoken.

Eeuwen later, op Golgotha, vloeit het bloed van Gods zoon. Voor ons.

Het lam van God.

Dat is het hart van evangelie.

Dat zien en vieren we elke keer als we avondmaal vieren: niet God bleek onbetrouwbaar, maar wij!

Wij worstelen met dat verbond.

Maar hij belooft: je komt erdoorheen! Hoe vaak jij ook valt.

Vertrouw maar op mij.

Dat is onze zekerheid.

God zelf.

Hij gaat alleen tussen de stukken door.

Hij hangt alleen aan het kruis.

Hij verzoent de wereld met zichzelf. Het hangt niet van jou af. Van jouw kennis. Van jouw heiligheid.

Door God komt het licht in je leven terug. Elke dag weer.

God is groter.

Zijn liefde is groter, dan je ooit had kunnen denken.

Kijk maar veel naar de sterren.

Kijk maar vaak naar dat brood en naar die beker.

En bedenk: God is groter.

Ongedacht groter.

Amen.